

Notitie

'Erfbeplantingsplan Heikantseweg 4, Wehl'

Datum: 10 januari 2011
Projectnr.: 09-119B
Uw kenmerk: -
Contactpersoon: D. (David) Sietses

ecogroen advies bv

Postbus 625, 8000 AP Zwolle

t: 038 423 64 64

f: 038 423 64 65

info@ecogroen.nl

www.ecogroen.nl

1. Inleiding

Aanleiding en doelstelling

De familie Hartjes is voornemens om (op het erf) de stallen van de voormalige varkenshouderij te slopen en in plaats hiervan enkele woningen te realiseren. Omdat deze locatie gelegen is in de ecologische verbindingzone 'De Didamse Leigraaf', heeft de gemeente Doetinchem een extra voorwaarde opgelegd in de vorm van het ecologisch inrichten van een perceel ten westen van het erf van de familie Hartjes. Een ecologisch inrichtingsplan voor dit perceel is eerder door EcoGroen Advies opgesteld (Lindenholz 2010). Daarnaast wil de gemeente dat het erf zelf in de nieuwe situatie wordt verbonden met het landschap en een landelijke uitstraling behoudt. Het Gelders Genootschap (Steentjes 2010) heeft advies uitgebracht over de uitgangspunten voor de inrichting van het erf en de landschappelijke inpassing. Voorliggende notitie gaat in op de invulling van de beplanting binnen het erf zodat het erf niet alleen landschappelijk maar ook ecologisch ingepast wordt.

Inhoud notitie

Deze notitie betreft geen tuinontwerp, maar een aanzet tot het landschappelijk en ecologisch betrekken van het erf in de omgeving.

2. Uitgangspunten inrichtingsplan

Door het Gelders Genootschap zijn de onderstaande uitgangspunten met betrekking tot de erfinrichting en landschappelijke inpassing vastgesteld:

- Het binnen erf is open en niet geheel omzoomd met hagen. Erfverharding tot een minimum beperken. Er wordt gebruikt gemaakt van karakteristieke materialen zoals klinkers en half-verharding zoals grind;
- Houtwal rondom de locatie dunnen of plaatselijk afzetten en op een aantal plaatsen transparant maken. Hiermee worden zichtlijnen gecreëerd die uitzicht naar het omliggende landschap mogelijk maken;
- Voor de afscheiding van de privé -tuinen wordt gebruik gemaakt van hagen. Er worden geen dominante tuinafscheidingen zoals schuttingen gebruikt;
- Lengte van de hagen als afscheiding wordt beperkt. Ze lopen niet langs de gehele perceelgrenzen. Het overige deel is open en groen ingericht;
- Verspreid kunnen streekeigen struiken en bomen worden geplaatst.

Deze uitgangspunten zijn vervolgens verwerkt tot een basisschets (figuur 1). Deze basisschets ligt ten grondslag aan het beplantingsassortiment, dat in de volgende paragraaf behandeld wordt.

Figuur 1 Basisschets uitgangspunten erfinrichting en landschappelijke inpassing (Steentjes 2010)

3. Erfbeplantingsvoorstel

Aansluiting op omgeving

Bij de invulling van de erfbeplanting wordt aangesloten op het assortiment dat van het door Ecogroen Advies opgestelde Ecologisch inrichtingsplan ten behoeve van het perceel ten westen van het erf (Lindenholz 2010).

Dit perceel is zodanig ingericht dat het landschap wordt verdicht en daarmee geleiding, dekking en voedsel biedt aan allerlei dieren van bossen, bosranden en kleinschalig landschap. Het is daarom ook van belang dat de lijnstructuur van de houtsingel rondom het erf behouden blijft en voldoende dekking biedt. In bijlage 1 is het beplantingsplan grafisch weergegeven.

Houtsingel

Om meer zicht vanuit de bebouwing op het landschap te creëren wordt de houtsingel rondom het erf gedund en op sommige plekken afgezet tot maximaal anderhalve meter. Op de plaatsen waar de houtsingel afgezet wordt, moet de geleidende structuur behouden blijven. Dit kan bereikt worden door het aanplanten van gebiedseigen heesters, die gemakkelijk laag gehouden kunnen worden. Meidoorn (eenstijlige en tweestijlige) en Sleedoorn zijn hier geschikt voor.

Ecologisch gezien is een houtsingel het meest waardevol als er zoveel mogelijk variatie is. Dit betekent dat er oude bomen naast pas uitlopende stobben aanwezig zijn, een goed ontwikkelde boom-, struik- en kruidlaag, meerdere soorten bomen en struiken. Variatie in leeftijd is ook van belang. Daarom is het van belang dat de oude bomen zoals enkele eiken in de houtsingel behouden blijven. Een andere manier om variatie te krijgen is het faseren van het kapbeheer. Dit kan door slechts een deel van de houtsingel te onderhouden, de rest blijft dan staan tot een volgende onderhoudsbeurt. Door in ieder geval een klein deel van de begroeiing te sparen, kunnen dieren zich terugtrekken en vervolgens voor herbevolking van het kaalgekapt stuk zorgen.

De houtsingel die in de huidige situatie rondom het erf aanwezig is bestaat uit voornamelijk uit de soorten Gewone vlier, Ruwe berk, Zomereik, Robinia, Schietwilg en Italiaanse populier. Inheemse bomen hebben een hogere biodiversiteit dan uitheemse soorten. Om de ecologische kwaliteit te vergroten wordt dan ook aangeraden om

uithemse bomen uit de houtsingel te verwijderen. Inheemse soorten als Gewone vlier, Ruwe berk, Zomereik, Linde en Hazelaar kunnen behouden blijven

Voor het inplanten van de houtwal worden soorten gebruikt die in de regio van Wehl voorkomen en een bron van voedsel vormen voor diverse faunasoorten. Daarnaast is het van belang dat het plantenmateriaal van gecertificeerde autochtone herkomst is. De volgende soorten kunnen worden aangeplant:

Zomereik
Fladderiep
Linde (zomer of winter)
Ruwe berk

Het plantverband voor deze typen is een gelijkbenig driehoeksverband met een afstand van 1,5m in de rij en een afstand tussen de rij van 1,3 meter. Van groot belang is dat er groepsgewijs wordt aangeplant in groepen van 8-16 stuks, hierdoor wordt dominantie van een aantal soorten voorkomen.

Voor de struik en kruidlaag kan gekozen worden voor de soorten Gelderse roos, Kardinaalsmuts, Gewone braam en Kamperfoelie

Hagen privé ruimten

Om de toekomstige privé ruimten af te schermen worden hagen en struiken aangelegd. Deze beplanting moet aansluiten op de beplanting van de streek. Soorten die hiervoor geschikt zijn betreffen Meidoorn (eenstijlige en tweestijlige), Sleedoorn en Gelderse roos. Het plantverband voor deze typen is wildverband (tussen planten in de randen). Ook bij deze soorten is het van belang groepsgewijs te planten, in groepen van 8-15 stuks met een tussenruimte van minimaal 50cm.

De hagen kunnen als geleidings- en dekkingselement van en naar de houtwal en als voedselbron dienen voor allerlei dieren. Daarnaast zullen de hagen een functie als broed-/verblijfplaats gaan dragen. Ook is het ecologisch gezien zeer waardevol om de soorten als Vlinderstruik (*Buddleja*), Kamperfoellie en Kardinaalsmuts aan de hagen of tuinen toe te voegen. Deze soorten hebben een hoge aantrekkingskracht op insecten. De aanwezigheid van insecten trekt vervolgens weer meer vogels en kleine zoogdieren aan.

Open buitenruimte

Binnen het inrichtingsplan worden de buitenruimten rondom de woningen en tuinen open weiden met eventueel solitaire of groepjes bomen en struiken.

Om de ecologische kwaliteit te verhogen kan Margrietengrass (I) B102 worden ingezaaid om kruidenrijke graslanden te creëren. Hiermee wordt aangesloten op het perceel ten westen van het erf. De inzaaitijd is half maart t/m half mei en half augustus t/m half oktober. Voorafgaand aan het inzaaien dient de bestaande zode stuk gefreesd te worden.

Het plaatsen van enkele solitaire of groepjes bomen binnen deze open ruimte is ecologisch gezien zeer waardevol. De meeste bomen toegepast op het boerenerf, hadden van oudsher een duidelijke functie. De Zomereik werd geplant met als doel: "hout voor later". Ook de Linde komt veelvuldig voor en werd ondermeer toegepast als knotboom bij de boerderij. De linde bracht schaduw en verkoeling gedurende de zomermaanden. De Walnoot zou vliegen verjagen en werd bij voorkeur dicht bij de keuken of stal geplant. Een typische sierboom op het erf is de Paardenkastanje.

In de huidige situatie zijn er binnen het erf enkele fruitbomen aanwezig. Indien mogelijk kunnen deze bomen worden ingepast. Een groepje fruitbomen is niet alleen visueel aantrekkelijk maar vormt ook een belangrijke biotoop of leefplaats voor veel zoogdieren en vogels. Tevens staat er ook al een Walnoot en een Treurwilg op het erf die behouden kunnen blijven. De Treurwilg is met name landschappelijk gezien van waarde.

4. Bronnenlijst

Lindenholz, J. (2010). Notitie Ecologisch inrichtingsplan perceel Heikantseweg 4, Wehl. 23 december 2010; projectnummer 09119A. EcoGroen Advies, Zwolle.

Steenjtes, C. (2010). Erftransformatie Heikantseweg 4, Wehl Gemeente Doetinchem. Gelders Genootschap, 22 december 2010.

BIJLAGE 1: KAART BEPLANTINGSVOORSTEL

Legenda perceel A

Ecologische Inrichting perceel 'Heikantseweg'
 Let op! Alleen ter informatie, van een reeds eerder gemaakt
 inrichtingsplan

Bestaande situatie

- Bestaande meidoornhaag
- Bestaande rij knotwilgen
- Bestaande afrastering

Maatregelen

- Verwijderen meidoornhaag
- Aanleggen meidoornhaag (1,5 m breed)
- Aanleggen houtwal (+ 0,50 m t.o.v. maaiveld, 5 m breed)
- Aanleggen greppel (- 0,20 m t.o.v. maaiveld, 1 m breed)
- Inzaaien kruidenrijk grasland (10 m breed)
- Aanbrengen afrastering (1,5 m of 2 m uit teen van de beplanting)
- Aanbrengen poortgreep

Legenda perceel B

Erfbeplantingsplan Heikantseweg 4

Bestaande situatie erf

- Te behouden bomen
- Te behouden houtsingel beplanting

Maatregelen erf

- Aanplanten haag. Haag: Sleedoorn, Meidoorn, Kardinaalsmuts en Vlinderstruik
- Houtsingel versterken met aanplant van inheems planstoen. Incl. struiklaag en verwijderen uitheemse begroeiing
 Boomlaag: Zomereik, Fladderlep en Linde
 Struiklaag: Meidoorn, Sleedoorn, Gelderseroos, Kamperfoelie en Gewone braam
 Klein percentage Vlier behouden
- Aanplanten struiklaag, Meidoorn en Sleedoorn
- Aanplant bomen, bijvoorbeeld Paardekastanje, Zomereik en Linde

Overige

- Projectgrens erfbeplantingsplan
- Eerder gemaakt inrichtingsplan
- Zichtlijnen
- Bouwkundige werken

Project:

Inrichting erfbeplantingsplan Heikantseweg 4, 'Wehl'

EcoGroen Advies BV
 Postbus 625
 8000 AP ZWOLLE

t: +31 (0)38-4236464
 f: +31 (0)38-4236465
 i: www.ecogroen.nl

Opdrachtgever: Amer Adviesbureau / Familie Hartjes		
Onderdeel: Ontwerp		
Schaal: 1:1000	Versie nr.: Concept	Datum: 6 januari 2011
Formaat: A3		Bled: 1/1
Getekend door: J. Engelbertink		Project nr: 09119B

